Colegiul Medicilor din România - CMR

Codul de deontologie medicală al Colegiului Medicilor din România din 04.11.2016

În vigoare de la 06.01.2017

CAPITOLUL IPrincipiile fundamentale ale exercitării profesiei de medic

ARTICOLUL 1Scopul şi rolul profesiei medicale

Întreaga activitate profesională a medicului este dedicată exclusiv apărării vieţii, sănătăţii şi integrităţii fizice şi psihice a fiinţei umane.

ARTICOLUL 2Nediscriminarea

Actul profesional şi întreaga activitate a medicului se vor exercita, respectiv desfăşura fără niciun fel de discriminare, inclusiv în ceea ce priveşte starea de sănătate sau şansele de vindecare ale pacientului.

ARTICOLUL 3Respectul demnităţii fiinţei umane

În toate situaţiile actul profesional, în oricare formă sau modalitate s-ar desfăşura, se va face cu respectarea strictă a demnităţii umane ca valoare fundamentală a corpului profesional.

ARTICOLUL 4Primordialitatea interesului şi a binelui fiinţei umane

În toate deciziile cu caracter medical, medicul va trebui să se asigure că interesul şi binele fiinţei umane prevalează interesului societăţii ori al ştiinţei.

ARTICOLUL 5Obligativitatea normelor profesionale şi a celor de conduită

Medicul trebuie să depună toate diligenţele şi să se asigure că decizia profesională pe care o ia sau intervenţia cu caracter medical respectă normele şi obligaţiile profesionale şi regulile de conduită specifice cazului respectiv.

ARTICOLUL 6Independenţa profesională

Medicul este dator să stăruie şi să îşi apere independenţa profesională, fiind interzisă orice determinare a actului medical ori a deciziei profesionale de raţiuni de rentabilitate economică sau de ordin administrativ.

ARTICOLUL 7Caracterul relaţiei medic-pacient

Relaţia medicului cu pacientul va fi una exclusiv profesională şi se va clădi pe respectul acestuia faţă de demnitatea umană, pe înţelegere şi compasiune faţă de suferinţă.

ARTICOLUL 8Obligaţia diligenţei de mijloace

Medicul îşi va dedica întreaga ştiinţă şi pricepere interesului pacientului său şi va depune toată diligenţa pentru a se asigura că decizia luată este corectă, iar pacientul beneficiază de maximum de garanţii în raport cu condiţiile concrete, astfel încât starea sa de sănătate să nu aibă de suferit.

ARTICOLUL 9Principiul specializării profesionale

Cu excepţia unor cazuri de urgenţă vitală, medicul acţionează potrivit specialităţii, competenţelor şi practicii pe care le are.

ARTICOLUL 10Respectul faţă de confraţi

De-a lungul întregii sale activităţi, medicul îşi va respecta confraţii, ferindu-se şi abţinându-se să îi denigreze.

CAPITOLUL IIConsimţământul

ARTICOLUL 11Acordarea şi retragerea consimţământului

(1) Nicio intervenţie în domeniul sănătăţii nu se poate efectua decât după ce persoana vizată şi-a dat consimţământul liber şi în cunoştinţă de cauză.

(2) În aceleaşi condiţii, consimţământul se poate retrage în orice moment de persoana vizată.

(3) Dispoziţiile privind retragerea consimţământului sunt valabile şi în ceea ce priveşte consimţământul exprimat, în condiţiile legii, de altă persoană sau instituţie decât persoana respectivă.

ARTICOLUL 12Consimţământul în cazul minorilor

(1) Atunci când, conform legii, un minor nu are capacitatea de a consimţi la o intervenţie, aceasta nu se poate efectua fără acordul reprezentantului său, autorizarea unei autorităţi sau a unei alte persoane ori instanţe desemnate prin lege.

(2) Medicul, în funcţie de vârsta şi gradul de maturitate a minorului şi numai strict în interesul acestuia, poate lua în considerare şi părerea minorului.

ARTICOLUL 13Consimţământul persoanelor fără capacitatea de a consimţi

Atunci când, conform legii, un major nu are, din cauza unui handicap mintal, a unei boli sau dintr-un motiv similar, capacitatea de a consimţi la o intervenţie, aceasta nu se poate efectua fără acordul reprezentantului său ori fără autorizarea unei autorităţi sau a unei persoane ori instanţe desemnate prin lege.

ARTICOLUL 14Informarea prealabilă şi adecvată a persoanei

(1) Medicul va solicita şi va primi consimţământul numai după ce, în prealabil, persoana respectivă sau cea îndreptăţită să îşi dea acordul cu privire la intervenţia medicală a primit informaţii adecvate în privinţa scopului şi naturii intervenţiei, precum şi în privinţa consecinţelor şi a riscurilor previzibile şi în general acceptate de societatea medicală.

(2) Pe cât posibil, medicul va urmări ca informarea să fie adecvată şi raportată persoanei care urmează să îşi manifeste consimţământul.

ARTICOLUL 15Lipsa consimţământului în situaţii de urgenţă

Atunci când, din cauza unei situaţii de urgenţă, nu se poate obţine consimţământul adecvat, se va putea proceda imediat la orice intervenţie indispensabilă din punct de vedere medical în folosul sănătăţii persoanei vizate.

ARTICOLUL 16Consimţământul implicit

În interesul pacientului sunt valabile şi vor fi luate în considerare autorizările şi dorinţele exprimate anterior cu privire la o intervenţie medicală de către un pacient care, în momentul noii intervenţii, nu este într-o stare care să îi permită să îşi exprime voinţa sau dacă prin natura sa actul medical are o succesiune şi o repetabilitate specifică.

CAPITOLUL IIISecretul profesional şi accesul la datele referitoare la starea de sănătate

ARTICOLUL 17Secretul profesional

Medicul va păstra secretul profesional şi va acţiona în acord cu dreptul legal al fiecărei persoane la respectul vieţii sale private din punctul de vedere al informaţiilor referitoare la sănătatea sa.

ARTICOLUL 18Întinderea obligaţiei de păstrare a secretului profesional

(1) Obligaţia medicului de a păstra secretul profesional este opozabilă inclusiv faţă de membrii familiei persoanei respective.

(2) Obligaţia medicului să păstreze secretul profesional persistă şi după ce persoana respectivă a încetat să îi fie pacient sau a decedat.

ARTICOLUL 19Transmiterea datelor referitoare la sănătatea persoanei

(1) Medicul va gestiona informaţia medicală în baza prevederilor prezentului cod, ale legislaţiei în vigoare sau în baza mandatului pacientului.

(2) Obligaţia medicului de informare nu mai subzistă în cazul în care pacientul decide, sub semnătură, că nu mai doreşte să fie informat în cazul în care informaţiile prezentate de către medic i-ar cauza suferinţă.

ARTICOLUL 20Derogări de la regula păstrării secretului profesional

Derogările de la dreptul fiecărei persoane la respectul vieţii sale private din punctul de vedere al informaţiilor referitoare la sănătate sunt numai cele prevăzute în mod expres de lege.

CAPITOLUL IVReguli generale de comportament în activitatea medicală

ARTICOLUL 21Comportamentul profesional şi etic

(1) Medicul trebuie să fie un model de comportament profesional şi etic, fiind în permanenţă preocupat de creşterea nivelului său profesional şi moral, a autorităţii şi prestigiului profesiunii medicale.

(2) Comportamentul profesional implică, fără a se limita la preocuparea constantă şi permanentă a medicului pentru aflarea, pe orice cale, inclusiv prin intermediul formelor de educaţie medicală continuă, a celor mai noi descoperiri, procedee şi tehnici medicale asimilate şi agreate de comunitatea medicală.

ARTICOLUL 22Fapte şi acte nedeontologice

Sunt contrare principiilor fundamentale ale exercitării profesiei de medic, în special, următoarele acte:

a) practicarea eutanasiei şi eugeniei;

b) cu excepţia situaţiilor prevăzute de lege sau de normele profesiei, refuzul acordării serviciilor medicale;

c) abandonarea unui pacient care necesită servicii de urgenţă sau se află în pericol fără asigurarea că acesta a fost preluat de o altă unitate medicală sau de un alt medic ori că beneficiază de condiţii adecvate situaţiei în care se află şi stării sale de sănătate;

d) folosirea unor metode de diagnostic sau tratament nefundamentate ştiinţific sau neacceptate de comunitatea medicală, cu risc pentru pacient;

e) cu excepţia urgenţelor vitale, exercitarea profesiei medicale în condiţii care ar putea compromite actul profesional sau ar putea afecta calitatea actului medical;

f) emiterea unui document medical de complezenţă sau pentru obţinerea unui folos nelegal sau imoral;

g) emiterea unui document medical pentru care nu există competenţă profesională;

h) atragerea clientelei profitând de funcţia ocupată sau prin intermediul unor promisiuni oneroase şi neconforme cu normele publicităţii activităţilor medicale;

i) folosirea, invocarea sau lăsarea impresiei deţinerii unor titluri profesionale, specialităţi ori competenţe profesionale neconforme cu realitatea;

j) încălcarea principiilor fundamentale ale exercitării profesiei de medic;

k) respingerea publică, cu excepţia dezbaterilor din comunitatea medicală, a unor mijloace de diagnostic, tratament şi profilaxie recunoscute de comunitatea ştiinţifică academică medicală, precum şi recomandarea publică a unor tratamente nefundamentate ştiinţific.

ARTICOLUL 23Atingeri ale independenţei profesionale

Constituie o atingere gravă adusă caracterului independent al profesiei medicale următoarele acte:

a) cu excepţia situaţiilor prevăzute de lege şi cu anunţarea prealabilă a organelor profesiei, asocierea sau colaborarea, sub orice formă şi în orice modalitate, directă ori indirectă, dintre un medic şi o persoană care produce sau distribuie medicamente;

b) reclama, în orice mod, la medicamente, suplimente alimentare, aparatură medicală sau alte produse de uz medical;

c) implicarea, direct sau indirect, în distribuţia de medicamente, suplimente alimentare, dispozitive medicale, aparatură medicală sau de alte produse de uz medical;

d) încălcarea principiului transparenţei în relaţia cu producătorii şi distribuitorii de medicamente şi produse medicale;

e) primirea unor donaţii sub formă de cadouri în bani sau în natură ori alte avantaje, a căror valoare le face să îşi piardă caracterul simbolic şi care pot influenţa actul medical, de la una dintre entităţile prevăzute la lit. a)-c).

ARTICOLUL 24Principiului transparenţei

(1) Medicul va solicita şi va accepta numai sponsorizarea activităţilor realizate strict în interes profesional şi va încheia contractul numai în măsura în care nu există o condiţionare de orice fel cu privire la obţinerea de către sponsor a unor foloase nelegale ori de natură a influenţa decizia sau prescripţia medicală.

(2) Medicul angajat ori aflat în relaţii contractuale cu un furnizor de servicii medicale îl va informa pe acesta despre existenţa unei cereri de sponsorizare şi despre numele sponsorului înaintea încheierii contractului de sponsorizare. Dacă angajatorul sau beneficiarul se oferă în scris şi în timp util să finanţeze el activitatea în considerentul căreia a fost solicitată sponsorizarea, medicul va renunţa la cererea de sponsorizare.

(3) Medicul va ţine evidenţa sponsorizărilor şi va informa colegiul teritorial în termen de 60 de zile dacă valoarea unei sponsorizări sau valoarea totală a sponsorizărilor depăşeşte cuantumul stabilit prin decizia Consiliului naţional al Colegiului Medicilor din România.

(4) În toate situaţiile în care sunt sponsorizate activităţi ce urmează să aibă loc în afara României, înaintea executării contractului de sponsorizare, medicul va depune un exemplar şi la colegiul teritorial la care este înregistrat.

(5) Contractele de sponsorizare vor fi păstrate pe o durată de 1 (un) an de la data executării lor şi, la cerere, vor fi puse la dispoziţia organelor corpului profesional.

(6) Prevederile alin. (3), (4) şi (5) se vor aplica şi în cazul în care medicul va fi prestator de servicii ori cesionar de drepturi de autor către un producător ori distribuitor de medicamente, produse medicale ori dispozitive medicale.

(7) Colegiile teritoriale pot înfiinţa un serviciu de informare a medicilor cu privire la încheierea, executarea şi implicaţiile juridice ale contractelor de sponsorizare.

ARTICOLUL 25Caracterul nemediat al relaţiei medic-pacient

Cu excepţia unor situaţii obiectiv excepţionale şi imposibil de înlăturat, orice decizie medicală se va baza în primul rând pe examinarea personală şi nemediată a pacientului de către medicul respectiv.

ARTICOLUL 26Limitele angajamentului profesional

(1) În orice situaţie, angajamentul profesional al medicului nu poate depăşi competenţa profesională, capacitatea tehnică şi de dotare a cabinetului sau a unităţii sanitare ori baza materială afectată, inclusiv prin convenţii sau colaborări ferme cu alte unităţi sanitare.

(2) Dacă medicul nu are suficiente cunoştinţe ori experienţa necesară pentru a asigura o asistenţă medicală corespunzătoare, acesta va solicita un consult adecvat situaţiei sau va îndruma bolnavul către un astfel de consult la o altă unitate medicală. Aceleaşi dispoziţii se vor aplica şi în cazul în care dotarea tehnică şi materială a unităţii în care are loc consultul sau intervenţia medicală nu este adecvată consultului, stabilirii diagnosticului sau intervenţiei medicale.

ARTICOLUL 27Diligenţa de claritate

Medicul care a răspuns unei solicitări cu caracter medical se va asigura că persoana respectivă a înţeles pe deplin prescripţia, recomandarea sau orice altă cerinţă a medicului, precum şi cu privire la faptul că pacientul este, după caz, preluat de o altă unitate medicală ori în supravegherea altui specialist în domeniu.

ARTICOLUL 28Colaborarea cu alţi specialişti

(1) În situaţia în care pacientul a fost preluat sau îndrumat către un alt specialist, medicul va colabora cu acesta din urmă, punându-i la dispoziţie orice fel de date sau informaţii cu caracter medical referitoare la persoana în cauză şi informându-l cu privire la orice altă chestiune legată de starea de sănătate a acesteia.

(2) Recomandările formulate de alţi specialişti în scris, inclusiv sub forma scrisorii medicale, nu au caracter obligatoriu pentru medicul curant, acesta având libertate de decizie, conform propriilor competenţe profesionale şi situaţiei particulare a pacientului.

ARTICOLUL 29Consultul în echipă

În situaţia în care este necesar, medicul, cu consimţământul pacientului sau, după caz, al persoanei, respectiv al instituţiei abilitate, va solicita părerea unuia sau mai multor medici, cu care se poate consulta, pentru luarea celor mai adecvate măsuri în interesul pacientului.

ARTICOLUL 30Luarea deciziei şi comunicarea ei

(1) În cazul unui consult organizat de către medicul curant în condiţiile art. 28, luarea şi comunicarea deciziei finale aparţin medicului care l-a organizat.

(2) Dacă opinia majorităţii medicilor participanţi la un consult organizat în condiţiile art. 28 diferă de a medicului care a organizat consultul, pacientul ori, după caz, instituţia sau persoana abilitată va fi informată.

ARTICOLUL 31Dreptul la o a doua opinie medicală

În toate situaţiile medicul va respecta dreptul pacientului de a obţine o a doua opinie medicală.

ARTICOLUL 32Actul medical de la distanţă

Investigaţia ori intervenţia medicală la distanţă, în oricare dintre formele şi modalităţile existente, este permisă numai în situaţia în care pacientul este asistat nemijlocit de către medicul său, iar scopul investigaţiei şi procedurilor la care este supus pacientul este acela de a ajuta medicul să determine diagnosticul, să stabilească tratamentul sau să întreprindă orice altă măsură medicală necesară finalizării actului medical sau intervenţiei medicale în cazul operaţilor. Excepţie fac situaţiile de urgenţă.

ARTICOLUL 33Finalizarea obligaţiei asumate

(1) Medicul se va asigura că pacientul a înţeles natura şi întinderea relaţiei medic-pacient, că are o aşteptare corectă cu privire la rezultatele actului medical şi la serviciile medicale pe care acesta urmează să le primească.

(2) Odată încheiată înţelegerea medic-pacient, medicul este ţinut să ducă la îndeplinire toate obligaţiile asumate, aşa cum rezultă ele din înţelegerea părţilor, dintr-un document scris dacă există sau din obiceiurile şi cutumele profesiei medicale.

ARTICOLUL 34Refuzul acordării serviciilor medicale

(1) Refuzul acordării asistenţei medicale poate avea loc strict în condiţiile legii sau dacă prin solicitarea formulată persoana în cauză îi cere medicului acte de natură a-i ştirbi independenţa profesională, a-i afecta imaginea sau valorile morale ori solicitarea nu este conformă cu principiile fundamentale ale exercitării profesiei de medic, cu scopul şi rolul social al profesiei medicale.

(2) În toate cazurile, medicul îi va explica persoanei respective motivele care au stat la baza refuzului său, se va asigura că prin refuzul acordării serviciilor medicale viaţa sau sănătatea persoanei în cauză nu este pusă în pericol şi, în măsura în care refuzul este bazat pe încălcarea convingerilor sale morale, va îndruma persoana în cauză spre un alt coleg sau o altă unitate medicală.

CAPITOLUL VActivităţile conexe actului medical

ARTICOLUL 35Legalitatea şi realitatea conţinutului documentelor medicale

Medicul va elibera persoanelor îndreptăţite numai documentele permise de lege şi care atestă realitatea medicală aşa cum rezultă aceasta din datele şi informaţiile pe care medicul le deţine în mod legal ori aşa cum a rezultat ea în urma exercitării profesiei cu privire la persoana respectivă.

ARTICOLUL 36Conformitatea documentului medical cu specialitatea medicală

(1) Documentele medicale referitoare la starea de sănătate a pacientului, întocmite de medic în urma exercitării personale a profesiei, vor fi în limita specialităţii şi competenţelor profesionale ale medicului respectiv.

(2) Orice activitate medicală se va consemna în documente adecvate înregistrării activităţii respective şi se va finaliza printr-un înscris medical.

ARTICOLUL 37Obligaţii referitoare la sănătatea publică

(1) Medicul are obligaţia profesională şi legală să se îngrijească de respectarea regulilor de igienă şi de profilaxie. În acest scop, ori de câte ori are ocazia şi este cazul, el va semnala persoanelor respective responsabilitatea ce le revine acestora faţă de ele însele, dar şi faţă de comunitate şi colectivitate.

(2) Medicul are obligaţia morală de a aduce la cunoştinţă organelor competente orice situaţie de care află şi care reprezintă un pericol pentru sănătatea publică.

ARTICOLUL 38Semnalarea erorilor profesionale

(1) Medicul care ia cunoştinţă despre fapte care, în opinia lui, ar putea constitui erori profesionale va informa prin scrisoare medicală medicul autor al faptei.

(2) Dacă eroarea nu este corectată ori apreciază că nu s-au întreprins toate măsurile adecvate situaţiei, medicul va sesiza în mod cât mai detaliat organismele corpului profesional şi, cu excepţia situaţiilor prevăzute de lege, nu va face publice datele.

ARTICOLUL 39Primordialitatea concilierii
În orice situaţie litigioasă ori divergenţă profesională, înaintea oricărui demers public este obligatorie procedura de conciliere din cadrul corpului profesional.

ARTICOLUL 40Obligaţia de sprijin reciproc şi de loialitate
În toate situaţiile şi împrejurările legate de exercitarea obligaţiilor profesionale, medicii îşi vor acorda sprijin reciproc şi vor acţiona cu loialitate unul faţă de celălalt. Obligaţia de sprijin şi loialitate subzistă şi faţă de corpul profesional şi organismele sale.

ARTICOLUL 41Concurenţa loială
(1) În cazul medicilor cu practică independentă, plata prestaţiei medicale poate să fie directă sau indirectă. În cazul plăţii directe este obligatorie afişarea la sediu a tarifelor aplicate. Tarifele vor fi stabilite de fiecare medic, cu excepţia serviciilor medicale furnizate în baza unui contract.

(2) Medicul cu practică independentă poate refuza să îşi ofere serviciile în cazul neachitării taxelor aferente de către solicitant, cu excepţia cazurilor care necesită servicii de urgenţă sau se află în pericol iminent.

(3) Este interzisă practicarea concurenţei neloiale în exercitarea activităţii medicale sau în legătură cu aceasta.

(4) Prin concurenţă neloială se înţelege orice acţiune, atitudine sau altă formă de manifestare a medicului, personalului angajat, colaboratorilor ori interpuşilor acestora, făcută cu scopul de a menţine sau atrage clientela ori de a creşte veniturile obţinute din activitatea medicală, în detrimentul altor concurenţi, cum ar fi:

a) deturnarea sau încercarea de deturnare a clientelei prin discreditarea profesională a unui confrate;

b) perceperea unor onorarii subevaluate în raport cu preţul pieţii sau calitatea prestaţiei, atât din punctul de vedere al prestigiului profesiei, cât şi din punctul de vedere al onestităţii faţă de pacient, cu scopul de a atrage clientelă ori de a creşte veniturile obţinute din activitatea medicală, în detrimentul altor concurenţi, cu riscul de a oferi servicii la niveluri calitative inferioare, precum şi acordarea unor reduceri/scutiri/eşalonări de onorarii;

c) atragerea/fidelizarea clientelei cu avantaje materiale, oferite sub orice formă;

d) racolarea personalului instruit şi format la o unitate medicală concurentă;

e) determinarea reprezentanţilor oricăror autorităţi/instituţii de a sfătui toţi solicitanţii să se adreseze unei anumite unităţi medicale;

f) neemiterea sau emiterea neregulată a chitanţelor/bonurilor fiscale/facturilor pentru serviciile taxate;

g) participarea sau colaborarea la evenimente (audio, video, pe suport informatic etc.) cu scopul de a-şi face publicitate în vederea atragerii de clientelă, în alte condiţii decât cele prevăzute de lege şi de prezentul cod;

h) însărcinarea unui profesionist, chiar şi cu titlu gratuit, de a procura clienţi ori a face reclamă;

i) oferirea de avantaje materiale oricărei persoane pentru atragerea clientelei;

j) orice alte acte sau fapte în accepţiunea prezentului alineat, care vor fi calificate ca atare de către comisia de disciplină, din oficiu sau ca răspuns la sesizări.

(5) Este admis serviciul gratuit în scopuri filantropice şi nu pentru a menţine sau atrage clientelă ori pentru a creşte veniturile obţinute din activitatea medicală, în detrimentul altor concurenţi, în cazuri justificate cum ar fi:

a) prestaţii efectuate rudelor până la gradul al III-lea inclusiv sau unui alt medic;

b) servicii medicale acordate persoanelor paupere, care nu îşi pot permite costul lor;

c) alte situaţii cu caracter excepţional reglementate legal.

CAPITOLUL VICercetarea medicală

ARTICOLUL 42Principiul legalităţii şi eticii cercetării medicale

Orice activitate de cercetare medicală va fi efectuată cu respectarea strictă a principiilor fundamentale ale exercitării profesiei de medic, în respect deplin faţă de fiinţa şi de specia umană şi cu respectarea strictă a condiţiilor prevăzute de lege şi normele profesiei.

ARTICOLUL 43Cercetarea pe fiinţa umană

Cercetarea pe fiinţa umană are caracter de excepţie şi poate fi făcută numai dacă, în mod cumulativ, sunt întrunite următoarele condiţii:

a) nu există nicio metodă alternativă la cercetarea pe fiinţe umane de eficacitate comparabilă;

b) riscurile la care se poate expune persoana nu sunt disproporţionate în comparaţie cu beneficiile potenţiale ale cercetării;

c) proiectul de cercetare a fost aprobat de instanţa sau autoritatea competentă după ce a făcut obiectul unei examinări independente asupra pertinenţei sale ştiinţifice, inclusiv al unei evaluări a importanţei obiectivului cercetării, precum şi al unei examinări pluridisciplinare a acceptabilităţii sale pe plan etic;

d) persoana asupra căreia se fac cercetări este informată asupra drepturilor sale şi asupra garanţiilor prevăzute prin lege pentru protecţia sa;

e) consimţământul a fost dat în mod expres, specific şi a fost consemnat în scris. Acest consimţământ poate fi retras expres în orice moment.

ARTICOLUL 44Cercetarea pe persoana fără capacitatea de a consimţi

Nu poate fi desfăşurată activitate de cercetare ştiinţifică medicală pe o persoană care nu are capacitatea de a consimţi decât dacă sunt întrunite cumulativ condiţiile următoare:

a) sunt îndeplinite condiţiile prevăzute la art. 43 lit. a) -d);

b) rezultatele cercetării au potenţialul de a produce beneficii reale şi directe pentru sănătatea sa;

c) cercetarea nu se poate efectua cu o eficacitate comparabilă pe subiecţi capabili să îşi dea consimţământul;

d) autorizarea necesară prevăzută la art. 43 lit. c) a fost dată specific şi în scris;

e) persoana în cauză nu are obiecţii.

ARTICOLUL 45Diligenţa medicului

Medicul este dator să depună toată diligenţa şi să stăruie pentru lămurirea tuturor împrejurărilor de fapt şi de drept atunci când este implicat într-o activitate de cercetare medicală. În caz de nevoie, pentru lămurirea deplină, medicul este dator să solicite sprijinul organismelor profesiei medicale.

ARTICOLUL 46Intervenţia asupra persoanei

Nicio persoană nu va putea fi supusă experienţelor, testelor, prelevărilor, tratamentelor sau altor intervenţii în scop de cercetare decât în condiţiile expres şi limitativ prevăzute de lege.

ARTICOLUL 47Prelevarea şi transplantul de organe, ţesuturi şi celule de origine umană de la donatori în viaţă

(1) Prelevarea şi transplantul de organe, ţesuturi şi celule de origine umană de la donatori în viaţă se fac exclusiv în cazurile şi condiţiile prevăzute de lege, cu acordul scris, liber, prealabil şi expres al acestora şi numai după ce persoana respectivă a fost informată, în prealabil, asupra riscurilor intervenţiei. În toate cazurile, până în momentul prelevării, donatorul poate reveni asupra consimţământului dat.

(2) În afara cazurilor expres prevăzute de lege este interzisă prelevarea de organe, ţesuturi şi celule de origine umană de la minori, precum şi de la persoane aflate în viaţă, dar lipsite de discernământ din cauza unui handicap mintal, unei tulburări mintale grave sau dintr-un alt motiv similar.

ARTICOLUL 48Prelevarea de organe, ţesuturi şi celule umane de la persoane decedate

Prelevarea de organe, ţesuturi şi celule umane, în scop terapeutic sau ştiinţific, de la persoane decedate se efectuează numai în condiţiile prevăzute de lege, cu acordul scris, exprimat în timpul vieţii, al persoanei decedate sau, în lipsa acestuia, cu acordul scris, liber, prealabil şi expres dat, în ordine, de soţul supravieţuitor, de părinţi, de descendenţi ori, în sfârşit, de rudele în linie colaterală până la gradul al patrulea inclusiv.

ARTICOLUL 49Limitări ale cercetării medicale

Sunt contrare scopului şi rolului profesiei de medic următoarele activităţi în domeniul cercetării medicale:

a) orice intervenţie medicală asupra caracterelor genetice prin care se urmăreşte modificarea descendenţei unei persoane. Excepţie fac situaţiile care privesc prevenirea şi tratamentul unor maladii genetice, situaţie în care se vor obţine toate autorizările adecvate;

b) orice intervenţie prin care se urmăreşte crearea unei fiinţe umane genetic identică cu altă fiinţă umană vie sau moartă;

c) crearea de embrioni umani în scopuri de cercetare;

d) orice intervenţie de natură a determina sexul viitorului copil. Excepţie fac situaţiile în care în mod obiectiv este necesară determinarea sexului în scopul evitării unei boli ereditare grave legate de sexul viitorului copil;

e) examinarea caracteristicilor genetice ale unei persoane în alt scop decât medical şi strict în condiţiile şi procedurile legale;

f) orice intervenţie prin care s-ar urmări sau s-ar determina selecţia persoanelor ori s-ar aduce atingere speciei umane;

g) participarea sau implicarea într-o activitate de identificare a unei persoane pe baza amprentelor sale genetice altfel decât în cadrul unei proceduri judiciare penale ori civile sau în scopuri strict medicale ori de cercetare ştiinţifică, ambele efectuate strict în condiţiile legii;

h) participarea la orice fel de acte care au ca obiect conferirea unei valori patrimoniale corpului uman, elementelor sau produselor sale, cu excepţia cazurilor expres prevăzute de lege.

CAPITOLUL VIIPublicitatea activităţilor medicale

ARTICOLUL 50Scopul publicităţii

(1) Publicitatea formelor de exercitare a profesiei este destinată să asigure publicului informaţii cu privire la activitatea desfăşurată de acestea.

(2) Publicitatea trebuie să fie veridică, neînşelătoare, să respecte secretul profesional şi să fie realizată cu demnitate şi prudenţă.

(3) Indiferent de mijlocul de publicitate utilizat, toate menţiunile laudative sau comparative şi toate indicaţiile referitoare la identitatea pacienţilor sunt interzise.

(4) Mijloacele de publicitate a formelor de exercitare a profesiei nu pot fi folosite ca reclamă în scopul dobândirii de clientelă.

ARTICOLUL 51Mijloacele de publicitate

(1) Formele de exercitare a profesiei de medic pot utiliza unul sau mai multe mijloace de publicitate, respectiv:

a) plasarea unei firme;

b) anunţuri de publicitate, potrivit prezentului cod de deontologie medicală;

c) anunţuri şi menţiuni în anuare, cărţi de telefon şi baze de date cu profesioniştii din sectorul sanitar;

d) invitaţii, broşuri şi anunţuri de participare la conferinţe, colocvii etc., profesionale şi de specialitate;

e) corespondenţă profesională şi cărţi de vizită profesionale;

f) adresă de internet.

(2) Nu este permisă utilizarea următoarelor mijloace de publicitate:

a) oferirea serviciilor prin prezentare proprie sau prin intermediar la domiciliul ori reşedinţa unei persoane sau într-un loc public;

b) propunerea personalizată de prestări de servicii efectuată de o formă de exercitare a profesiei, fără ca aceasta să fi fost în prealabil solicitată în acest sens, indiferent dacă aceasta este făcută sau nu în scopul racolării de pacienţi;

c) acordarea de consultaţii medicale realizate pe orice suport material, precum şi prin orice alt mijloc de comunicare în masă, inclusiv prin emisiuni radiofonice sau televizate, cu excepţia acelora avizate de Colegiul Medicilor din România sau de alte organisme acreditate de acesta în acest scop.

(3) În cadrul apariţiilor în mediile de informare, medicul va putea prezenta procedee de diagnostic şi tratament, tehnici medicale specifice ori alte procedee şi mijloace de investigare, dar nu va putea folosi acest prilej pentru a-şi face reclamă pentru sine sau pentru orice altă firmă implicată în producţia de medicamente, suplimente alimentare ori dispozitive medicale.

ARTICOLUL 52Firma

(1) Firma trebuie să aibă dimensiunile maxime de 40 x 80 cm şi va fi amplasată la intrarea imobilului şi/sau a spaţiului ocupat în care forma de exercitare a profesiei îşi are sediul profesional principal sau secundar ori birou de lucru.

(2) Firma cuprinde următoarele menţiuni:

a) Colegiul Medicilor din România;

b) structura teritorială a Colegiului Medicilor din România;

c) denumirea formei de exercitare a profesiei, inclusiv numele şi prenumele medicului, în cazul în care acestea nu se regăsesc în denumire;

d) menţiuni privind identificarea sediului (etaj, apartament);

e) menţiuni privind specialităţile şi competenţele medicale şi, opţional, titlurile profesionale, academice, ştiinţifice;

f) menţiuni privind sediul principal şi sediul secundar.

ARTICOLUL 53Publicitatea prin mijloacele media

(1) Formele de exercitare a profesiei pot publica anunţuri în mica sau în marea publicitate.

(2) Anunţurile publicate în anuarele profesionale privesc activitatea formelor de exercitare a profesiei, numele şi principalele specialităţi şi competenţe în care medicii îşi desfăşoară activitatea, precum şi programul de activitate.

ARTICOLUL 54Corespondenţa

(1) Corespondenţa formei de exercitare a profesiei poate cuprinde:

a) numărul de telefon, fax, adresa de internet şi adresa electronică (e-mail);

b) indicarea sediului principal şi, după caz, a sediului secundar şi/sau a altui loc de muncă;

c) specialităţile şi competenţele medicale;

d) titlurile academice, ştiinţifice sau profesionale;

e) sigla formei respective de exercitare a profesiei.

(2) Cărţile de vizită profesionale ale medicului care îşi desfăşoară activitatea în cadrul formei respective de exercitare a profesiei pot cuprinde menţiunile permise corespondenţei, precum şi calitatea medicului în forma de exercitare a profesiei.

ARTICOLUL 55Pagina web

(1) Medicii, precum şi formele de exercitare a profesiei pot avea un website care poate cuprinde menţiuni referitoare la activitatea desfăşurată, precum şi pe cele permise corespondenţei ori publicităţii.

(2) Conţinutul şi modul de prezentare a adresei de internet trebuie să respecte demnitatea şi onoarea profesiei, precum şi secretul profesional.

(3) Pagina web nu poate cuprinde nicio intercalare cu caracter de reclamă sau menţiune publicitară pentru un produs sau serviciu diferit de activităţile pe care are dreptul să le furnizeze medicul sau respectiva formă de exercitare a profesiei.

(4) Pagina web nu poate conţine legături către alte adrese al căror conţinut ar fi contrar principiilor esenţiale ale profesiei de medic.

(5) Pentru realizarea cerinţelor menţionate la alin. (4), medicul sau forma de exercitare a profesiei deţinătoare a paginii web trebuie să asigure în mod regulat vizitarea şi evaluarea paginilor proprii şi a paginilor la care este permis accesul pe baza legăturilor realizate prin intermediul adresei proprii şi trebuie să dispună fără întârziere eliminarea lor în cazul în care conţinutul şi forma acestora sunt contrare principiilor esenţiale privind exercitarea profesiei de medic.

CAPITOLUL VIIIJudecarea cauzelor deontologice

ARTICOLUL 56Celeritatea

(1) Cercetarea şi analiza oricărei sesizări privind existenţa unei posibile încălcări a dispoziţiilor prezentului cod de deontologie medicală se fac cu celeritate de către persoanele desemnate cu cercetarea faptei ori de către cei cărora le-au fost solicitate date în legătură cu soluţionarea sesizării, fiind obligate să acţioneze cu maximă diligenţă, netergiversând sau prelungind realizarea atribuţiilor, respectiv comunicarea datelor solicitate.

(2) În adresa de solicitare a unor date şi informaţii necesare soluţionării cauzei disciplinare se va indica data până la care urmează să se facă comunicarea datelor sau informaţiilor solicitate.

ARTICOLUL 57Prezumţia de nevinovăţie

(1) Cercetarea şi analiza oricărei sesizări se vor face având în vedere şi respectând prezumţia de nevinovăţie a medicului.

(2) Persoanele desemnate cu cercetarea sesizării ori membrii comisiei de disciplină vor acţiona cu tact şi moderaţie, fără a se antepronunţa sau a emite opinii personale în niciun mod şi în niciun sens pe timpul soluţionării sesizării.

ARTICOLUL 58Imparţialitatea

(1) Persoana desemnată cu cercetarea faptei reclamate ori membrii comisiei de disciplină care are/au vreun interes personal în cauză, în orice mod, ori are/au legături de rudenie cu medicul care face obiectul cercetării sau cu persoana care a făcut reclamaţia îl va/vor informa pe preşedintele comisiei de disciplină, care va decide, după caz, menţinerea sau înlocuirea persoanei în cauză.

(2) Dispoziţiile alin. (1) se aplică şi în situaţia existenţei unor situaţii conflictuale.

(3) Nicio persoană implicată în cercetarea sau soluţionarea cauzei disciplinare nu va putea face declaraţii publice cu privire la cauza respectivă până la soluţionarea ei definitivă.

ARTICOLUL 59Contradictorialitatea scrisă

(1) Comisia de disciplină va stărui pentru obţinerea în scris a poziţiei fiecărei părţi implicate în cauza disciplinară.

(2) Contradictorialitatea orală directă se va desfăşura doar în condiţiile în care pentru soluţionarea cauzei este strict necesară, neputându-se soluţiona cauza altfel. În acest caz, preşedintele şedinţei va acţiona cu tact şi înţelegere, fiind interzise adresările directe între persoanele implicate sau emiterea de către membrii comisiei de disciplină a unor aprecieri ori opinii în legătură cu cauza respectivă.

ARTICOLUL 60Opinia de specialitate

(1) În funcţie de cauza supusă cercetării disciplinare, comisia de jurisdicţie profesională şi/sau comisia de disciplină pot/poate solicita o opinie de specialitate de la medici specialişti cu reputaţie în domeniu.

(2) Dispoziţiile art. 57 se aplică şi în ceea ce priveşte specialiştii.

ARTICOLUL 61Desfăşurarea audierilor

(1) În cauza supusă soluţionării, membrii comisiei de disciplină se vor adresa persoanelor audiate exclusiv prin intermediul preşedintelui comisiei sau solicitându-i acestuia permisiunea şi exclusiv pentru a-i pune persoanei în cauză întrebări utile şi relevante soluţionării cauzei.

(2) Pe timpul audierii este interzisă emiterea de către membrii comisiei de disciplină a unor opinii personale sau aprecieri de orice natură. În caz de nevoie, preşedintele comisiei poate interveni şi restabili cadrul decent al audierilor, inclusiv prin suspendarea şedinţei comisiei.

CAPITOLUL IXDispoziţii finale

ARTICOLUL 62Aplicarea codului de deontologie medicală

Prezentul cod de deontologie medicală se aplică tuturor medicilor care exercită profesia pe teritoriul României, indiferent de forma de organizare, sursa finanţării sau de caracterul permanent, temporar ori ocazional al activităţii.